Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina: 2025/2026	**Semestar:** Zimski
Godina studija: 1	**Studiji:** Povijest (R) (izborni) (Prijediplomski) Komunikologija (R) (izborni) (Prijediplomski) Psihologija (R) (izborni) (Prijediplomski) Sociologija (R) (izborni) (Prijediplomski) Sestrinstvo (I) (izborni) (Prijediplomski) Sestrinstvo (R) (izborni) (Prijediplomski) Primaljstvo (R) (izborni) (Prijediplomski) Primaljstvo (I) (izborni) (Prijediplomski)

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Odabrane teme iz hrvatske povijesti u 19. stoljeću	
Kratica kolegija: IZBP-147	
ECTS bodovi: 4	**Šifra kolegija:** 189376
Preduvjeti za upis kolegija: Nema	
Ukupno opterećenje kolegija	
Vrsta nastave	**Ukupno sati**
Predavanje	30
Seminar	15
Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu	

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija	
Ime i prezime: Holjevac Željko	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** naslovni redoviti profesor
Kontakt e-mail: zeljko.holjevac@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Suradnici na kolegiju	

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski	

Opis kolegija	Nakon uvodnih razmatranja o osnovnim smjernicama hrvatske povijesti u usporedbi s europskim okruženjem u „dugom“ 19. stoljeću, raščlanjuje se važnost jednakosti pred zakonom i modernih komunikacija u procesu oblikovanja europskih nacija s obzirom na umrežavanje svih pripadnika jednoga naroda okomito i vodoravno i s posebnim uzimanjem u obzirom stoljetnog oblikovanja hrvatske nacije od elitnog kruga preporoditelja oko Ljudevita Gaja do masovnog seljačkog pokreta pod vodstvom Stjepana Radića. Budući da je Hrvatska u očima mađarskih prvaka bila zemljopisni pojam, a ne politički subjekt, nije bilo moguće izbjeći hrvatsko-mađarski rat 1848./1849., a poslije razdoblja novoga apsolutizma sastao se Hrvatski sabor 1861. i zatražio ustav, državnu samostalnost i teritorijalnu cjelokupnost. Ujedinjenje hrvatskih zemalja bio je osnovni cilj svih hrvatskih političkih stranaka, no razlika je bila u predodžbama kako to postići. Liberalni narodnjaci tražili su oslonac u južnoslavenskom okruženju, samostalni narodnjaci u pogodbama s Austrijom, pravaši u vlastitim narodnim snagama, a unionisti u „poštenoj uniji“ s Ugarskom kao pretpostavci za nacionalni razvitak, ustavni poredak, autonomiju i teritorijalnu cjelokupnost. Nagodbom 1867. i 1868. uređeni su austro-ugarski i hrvatsko-ugarski odnosi za sljedećih pola stoljeća, tijekom kojih se oblikovalo hrvatsko građansko društvo na putanji klatna između Srednje i Jugoistočne Europe. Autokratska vladavina bana Khuena Héderváryja bila je u službi čuvanja dualističke ravnoteže između Beča i Budimpešte, ali je režim poticao gospodarske iskorake i kulturni napredak koji je utjecao na širenje hrvatske nacionalne misli, a samo 2% Hrvata znalo je jezik naroda s kojim su živjeli u državnoj zajednici. Austro-Ugarska je u doba Franje Josipa bila uređena i uljuđena država, ali je dualizam bio zapreka za ujedinjenje hrvatskih zemalja pa su Hrvati tražili izlaz u federalizmu, trijalizmu i jugoslavizmu. U Prvom svjetskom ratu Austro-Ugarska se raspala, a Hrvati su 1918. ušli u južnoslavensku državu.
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	ovladati specifičnim znanjima o razdoblju koje se proučava, 2. prepoznati kompleksnu narav povijesnih narativa, 3. kritički analizirati predmetne izvore i literaturu, 4. napisati jasan i strukturiran pisani rad, 5. izraziti znanje usmenom argumentacijom, 6. pridržavati se etičkih načela u radu.
Literatura	
Obavezna	*Temelji moderne Hrvatske. Hrvatske zemlje u „dugom“ 19. stoljeću* , ur. Vlasta Švoger, Jasna Turkalj, Zagreb, 2016., str. 1-346 + 559-706.
Dopunska	Cipek, Tihomir – Matković, Stjepan, *Programatski dokumenti hrvatskih političkih stranaka i skupina 1842.-1914.* , Zagreb, 2006.; *Povijest Hrvata. Druga knjiga. Od kraja 15. st. do kraja Prvoga svjetskog rata* , Zagreb, 2005., str. 345-650; Pavličević, Dragutin, *Hrvatske kućne/obiteljske zadruge I. (do 1881.)* , Zagreb, 2010.; Stančić, Nikša, *Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću* , Zagreb, 2002., str. 71-209.; Šidak, Jaroslav i dr., Hrvatski narodni preporod. Ilirski pokret, Zagreb, 1990.
Način ispitivanja i ocjenjivanja	

Polaže se DA	**Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE	**Ulazi u prosjek** DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	**Redovito pohađanje nastave** – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu; **Uredno izvršene seminarske obveze** – pripremljeno izlaganje te predana i prihvaćena pismena verzija seminarskoga rada; **Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti** – ostvareno kumulativno.

	Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskoga rada: **dovoljan (2)** – 50-64,9% **dobar (3)** – 65-79,9% **vrlo dobar (4)** – 80-89,9%
Način ocjenjivanja	**izvrstan (5)** – 90% i više Način sjecanja ocjene: a. **Nastavne aktivnosti** – 70% seminarske obveze – 20% 1. kolokvij – 25% 2. kolokvij – 25% a. **Završni ispit** – 30% ocjene (*za prolaz je nužno riješiti 50% ispita*) usmeni ispit– 30%
Način polaganja ispita	**Nastavne aktivnosti** – seminarske obveze; 1. kolokvij (pismeni) i 2. kolokvij (pismeni) **Završni ispit** (usmeni)

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	**ECTS bodovi -** koeficijent opterećenja studenata	UDIOOCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Seminarsko izlaganje	0.6	20
Kolokvij - međuispit	0.7	25
Kolokvij - međuispit	0.7	25
Ukupno tijekom nastave	**3.2**	**70**
Završni ispit	0.8	30

UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	**4**	**100**

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Hrvatska i europsko okruženje u 19. stoljeću
2	Jednakost pred zakonom i moderne komunikacije u procesu oblikovanja nacija
3	Hrvatski narod i Ilirski pokret
4	Hrvatsko-mađarski rat 1848./1849.
5	Hrvatska između apsolutizma i ustavnosti
6	Hrvatske političke strane i njihove ideje u osvit dualizma
7	"Careva kraljevina": Austro-ugarska nagodba (1867.)
8	"Kao narod s narodom": Hrvatsko-ugarska nagodba (1868.)
9	Istočno pitanje i Hrvati u 19. stoljeću
10	Kućne zadruge u civilnoj i vojnoj Hrvatskoj
11	Khuenovo doba između mita i zbilje
12	Franjo Josip: austrijski car i ugarsko-hrvatski kralj
13	Hrvati između federalizma, trijalizma i jugoslavizma

Seminari

#	Tema
1	Podjela seminarskih tema i upute o načinu rada u seminaru
2	Dragutin Rakovac: Mali katekizam za velike ljude (1842.)
3	Zakonski članci Ugarskog državnog sabora (1847./1848.)
4	Zaključci Sabora trojedne kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije (1848.)
5	Adresa Sabora trojedne kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije (1861.)
6	Ante Starčević: Stranke u Hervatskoj (1868.)
7	Zakonski članak XII. 1867. (Austro-ugarska nagodba)
8	Zakonski članak I. 1868. (Hrvatsko-ugarska nagodba
9	Načertanije (1844.), Srbi svi i svuda (1849.)
10	Krajiški ustav (1848.)
11	Govori njegove preuzvišenosti bana Dragutina grofa Khuen-Hedervárya izrečeni prigodom adresne debate u Saboru kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije (1897.)
12	Nikola Buconjić-Hercegovac: Franjo Josip I. (1917.)
13	N.[ikola Zvonimir] B.[jelovučić]: Trializam i hrvatska država (1911.)